

2021/22

Status for arbeidet med studiekvalitet

NMBUs Kvalitetsmelding for utdanning

Foto: Håkon Sparre

Forord

Kvalitetsmelding for utdanning 2021-22 er rektors rapport til universitetsstyret om arbeidet som har blitt gjort på studiekvalitetsområdet i studieåret 2021-22 og det arbeidet som planlegges fremover. Kvalitetsmeldingen er en del av NMBUs årlige evaluering av studietilbudet på bachelor- og masternivå, som også inkluderer kvalitetsarbeidet i forbindelse med evalueringer av emner og studieprogram. Den årlige rapporteringen bygger på en rekke ulike kilder, hvor studentenes innspill er vesentlige. Kvalitetsmeldingen omfatter ikke forskerutdanningen, denne omtales i egen rapport til styret (Årsrapport for forskerutdanningen).

Meldingen utfyller den løpende styringsinformasjonen og NMBUs årsrapport, og skal være en støtte for styret i arbeidet med å utvikle NMBU som en utdanningsinstitusjon med høy internasjonal kvalitet. Samtidig skal rapporten tilfredsstillende de krav som stilles til dokumentasjon av kvalitetsarbeidet ved et selvakkrediterende universitet.

Rapporten er utarbeidet av Studieavdelingen med bakgrunn i fakultetenes årlige rapportering om kvaliteten i studieprogrammene, læringsmiljøutvalgets årsrapport og innspill fra flere enheter og avdelinger sentralt. NMBUs studieutvalg har behandlet rapporten.

Sammendrag

Fakultetene arbeider godt og systematisk med utvikling av kvaliteten i våre utdanningstilbud. Et kvalitetssystem som sikrer jevnlig tilbakemeldinger fra studentene og god utdanningsledelse er viktige i dette arbeidet. Utdanningsledelsen på fakultetene er styrket de siste årene, og dette sikrer et mer kontinuerlig og systematisk arbeid med programutviklingen. Undersøkelser viser at studentene ved NMBU blir stadig mer tilfredse både med undervisning, tilbakemelding og veiledning. Studentene er også mer fornøyde med eget læringsutbyttet sammenlignet med de andre universitetene, og antall studenter som gjennomfører studiene på normert tid er økende. Frafallet har over tid vært relativt lavt, og studentene våre er de universitetsstudentene som trives aller best i hele landet.

Med noen unntak er søkningen til våre utdanninger relativt god, selv om søkertallene til høyere utdanning går ned på landsbasis. Det er økt konkurranse om studentene, og det er viktig at NMBU har en god og helhetlig strategi for å sikre rekruttering til våre utdanninger. Nye fleksible utdanningstilbud må også vurderes for å tiltrekke søkere i et livslangt læringsperspektiv.

NMBU fortsetter arbeidet for at våre kandidater skal kunne bidra til å løse globale miljø- og samfunnsutfordringer. Kunnskap om bærekraftsutfordringene, innovasjon og arbeidslivsrelevans er viktige områder som må styrkes i våre utdanninger fremover. De siste årene har NMBU tilrettelagt for flere internshipmuligheter, og denne ordningen får gode tilbakemeldinger fra studentene.

NMBU har flere ordninger som skal stimulere til å løfte studiekvaliteten. Fire nye meritterte undervisere, Utdanningsprisen 2022, samt tildelingen av midler til innovative undervisningsprosjekter synliggjør noe av kompetansen og engasjementet våre ansatte har for utdanningskvaliteten ved NMBU. Fakultetene er imidlertid bekymret for strammere økonomi i årene fremover, og hva det kan bety for fremtidig utviklingsarbeid.

Utviklingen av studentantall, antall studieprogrammer og endringer i undervisningsopplegg utfordrer universitetets infrastruktur og NMBU må se helhetlig på de utfordringer vi har når det gjelder disponering og utvikling av undervisningsinfrastruktur.

Innholdsfortegnelse

Forord.....	2
Sammendrag	3
Innholdsfortegnelse	4
1 Innledning.....	5
2 Studiekvalitetsarbeidet	6
2.1 Inntak – Rekruttering, informasjon, opptak og mottak	7
2.2 Rammekvalitet	8
2.3 Programdesign og ledelse	10
2.4 Læring (undervisning og vurdering)	12
2.5 Relevans	15
2.6 Læringsutbytte	16
3 Oppfølging av studiekvalitetsarbeidet og koblingen til virksomhetsstyringen.....	18
4 Status for tiltak og planer og tiltak for neste periode.....	19
Styrke studentrekrutteringen	19
Utvikling av NMBUs fysiske og psykososiale læringsmiljø	20
Strategisk utvikling av programportefølje, relevans, bærekraft og internasjonalisering.	21
Gjennomstrømming	22
Handlingsplan for utdanningsområdet og nøkkeltall for måling av kvalitet i utdanningen	22
Optimalisere bruk av fellesløsninger i sektoren	23
5 Evaluering av kvalitetssystemet for utdanning	24
5.1 Kvalitetssystemet for utdanning	24
5.2 Endringer i studieforskriften	24

1 Innledning

NMBU er inne i det siste året i gjeldende strategiperiode og har i perioden fått til mye innenfor satsningene på utdanningsområdet. NMBU har dannet et godt grunnlag for å følge opp den nye strategien for 2023-2030 og også regjeringens reviderte langtidsplan for forskning og utdanning. Regjeringens mål er at vi skal ha et demokratisk og bærekraftig samfunn med høy verdiskaping, rettferdig fordeling, utbredt tillit i befolkningen og gode offentlige tjenester over hele landet. NMBU er med sin faglige profil godt rustet til å arbeide med temaområdene som ligger i den nye langtidsplanen.

Prorektor ser fram til å følge opp langtidsplanen og vår strategi i samarbeid med fakultetene. Vi skal arbeide for å styrke utdanningene våre ytterligere slik at vi setter studentene våre i stand til å bidra med kompetanse om bærekraftige løsninger i komplekse sammenhenger. Arbeidet med å sikre arbeidsrelevansen i studiene vil styrkes bl.a. gjennom økt samarbeid med næringsliv og offentlig sektor gjennom bidrag i undervisningen, internship-ordninger, samarbeid om masteroppgaver og ekstern deltakelse i programråd.

NMBU har utpekt fire merittede undervisere i 2022. Disse trekker fram engasjementet for studentenes trivsel og læring som en motivasjonsfaktor og ser samspillet med studenter som meningsfullt, givende, lærerikt og inspirerende for sin undervisning. Prorektor vet at mange undervisere ved NMBU har et sterkt engasjement overfor våre studenter, og dette er en av våre styrker. NMBU vil framover benytte de merittede underviserne mer systematisk i arbeidet med å styrke kompetanseutviklingen hos undervisere ved hele universitetet.

Fakultetene har styrket utdanningsledelsen, og dette legger grunnlaget for gode prosesser på fakultetene og i NMBUs studieutvalg. God utdanningsledelse er en forutsetning for å nå NMBUs og myndigheters mål for utdanningen. Som en del av oppfølgingen og styringen av utdanningsvirksomheten vil prorektor lede arbeidet med å utarbeide en handlingsplan for utdanningen ved NMBU. En slik handlingsplan må forankres i hele organisasjonen, og sammen skal vi utarbeide en plan som sikrer en god programportefølje som blant annet inkluderer våre ambisjoner om å utdanne kandidater med en handlingskompetanse for bærekraftig omstilling, strategier for livslang læring, relevans for arbeidslivet og som også har et tydelig internasjonalt perspektiv.

Prorektor takker for et spennende og lærerikt år, og ser fram til videre samarbeid med å utvikle NMBU til et fortsatt relevant og attraktivt studiested.

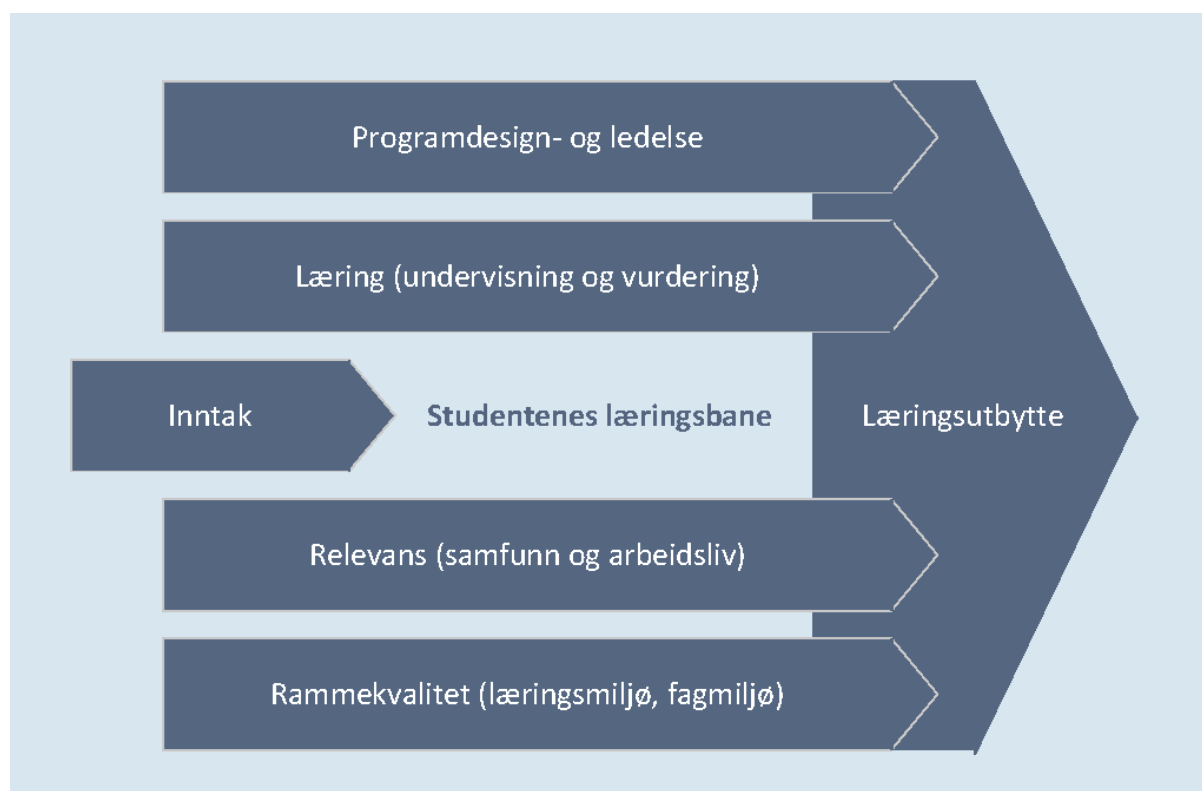
Elise Norberg

prorektor for utdanning

2 Studiekvalitetsarbeidet

Det viktigste arbeidet med kvalitetsutvikling av NMBUs utdanninger skjer på fakultetene. Fakultetene viser et stort engasjement og yter en stor innsats for at NMBU fortsatt skal være et universitet som kjennetegnes ved høy kvalitet i utdanningen.

NMBUs strategi og NMBUs læringsfilosofi ligger til grunn for arbeidet med kvalitet i utdanningen, og arbeidet følges opp gjennom de 6 overordnede kvalitetsområder (figur 1). Områdene ble definert i forbindelse med det kvalitetsarbeidet som ble initiert i begynnelsen av strategiperioden 2018-2022, med henblikk på å synliggjøre hva NMBU mener med kvalitet i utdanningen. I kapitlene som følger omtales sentrale deler av kvalitetsarbeidet innen hvert av områdene, samt hva det bør satses videre på. I 2023 vil vi ha en gjennomgang av NMBUs overordnede kvalitetsområder, sett i lys av den nye strategien.

Figur 1 NMBUs 6 kvalitetsområder (kilde: NMBUs kvalitetssystem)

Involvering av, og tilbakemeldinger fra, studentene står sentralt NMBUs kvalitetssikringssystem. NMBU-studenten er engasjert, og de deltar aktivt i råd og utvalg på alle nivå i organisasjonen. Studentene er viktige bidragsyttere i programevalueringene, og tilbakemeldinger gjennom emneevalueringer blir brukt systematisk til å forbedre undervisningen. Gjennom studentundersøkelser som for eksempel Studiebarometeret, Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT-undersøkelsen) og Studiestartundersøkelsen gir studentene overordnede tilbakemeldinger på hvordan det er å være student på NMBU.

2.1 Inntak – Rekruttering, informasjon, opptak og mottak

Rekruttering, informasjon, opptak og mottak. Studentenes startkompetanse påvirker studentenes læringsbane og det læringsutbyttet de vil ha som ferdige kandidater. Startkompetansen innbefatter både den generelle og den spesifikke faglige kompetansen studentene har med seg, og også studentenes motivasjon, ambisjon og nysgjerrighet.

Arbeid med rekruttering

Fakultetene samarbeider med kommunikasjonsavdelingen (KOM) om presentasjon av studietilbudene. NMBU får god oppmerksomhet på sosiale plattformer ved markedsføring av studiene og besøkene på studieprogramsidene har økt med 32 % fra fjoråret. NMBU arrangerte i vinter for første gang Jenter&Teknologi, et initiativ fra NHO for å øke rekrutteringen av jenter til teknologifag.

Flere av fakultetene uttrykker likevel bekymring for tilfanget av kvalifiserte søkere, og det stilles spørsmål ved om markedsføringen treffer riktig. Kommunikasjonsavdelingen samarbeider med fakultetene om profilering av de programmene som sliter med rekrutteringen, men flere fakulteter etterspør mer støtte til markedsføring, særlig av 2-årige masterprogrammer.

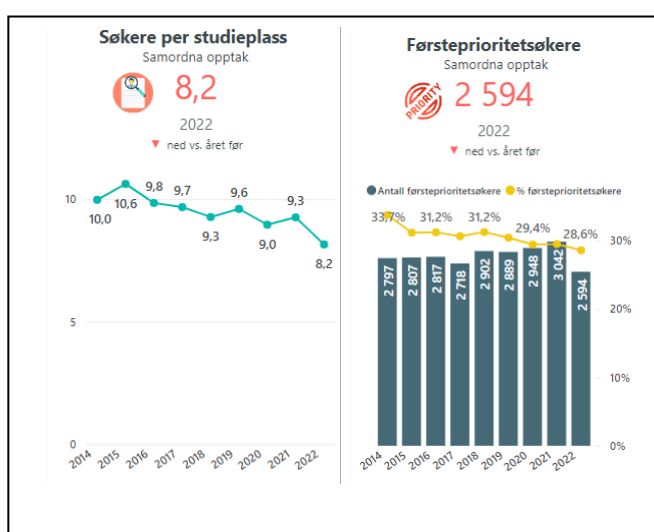
NMBU har potensiale for og mål om å ta imot flere internasjonale studenter, men det vil kreve økt satsing på markedsføring overfor denne studentgruppen. I dag rekrutteres innvekslingsstudenter hovedsakelig fra universiteter NMBU har samarbeidsavtaler med, spesielt de innen Erasmus+ nettverket.

Det er en økning i aktører som tilbyr fleksible utdanningstilbud, og det kan se ut til at koronaperioden har gjort søkerne mer interessert i fleksible studier. Økt konkurranse forsterker ytterligere behovet for å synliggjøre vårt samlede utdanningstilbud og den relevansen de har for en bærekraftig samfunnsutvikling. Samtidig må vi se på hvordan vi kan utvikle flere fleksible utdanningstilbud.

Et tiltakene for 2022 var å starte arbeidet med en samlet strategi for rekruttering til Samordna opptak, lokalt opptak, internasjonalt opptak og innveksling. Dette er ennå ikke påbegynt, og må følges opp i 2023. Det er viktig at ansvar for dette tiltaket er tydelig plassert (se også kap. 3).

Søkning, opptak og oppmøte

Søkningen til NMBU gjennom samordna opptak har gått noe ned i år (1,2 %), og gjenspeiler den generelle nedgang i søkertall til høyere utdanning. Søkertallene er også lavere enn før pandemien. Antall søkere pr studieplass har svingt noe siden 2014, men aldri vært så lavt som i 2022. Til tross for det fyller de fleste programmene opp studieplassene. Snitt-karakteren til studentene som velger NMBU har holdt seg høy. Vi skulle likevel gjerne hatt flere kvalifiserte søkere. Noen av programmene som over tid har slitt med rekrutteringen, får heller ikke i år fylt rammene. I 2022 har noen flere programmer enn i 2021, vært åpne.

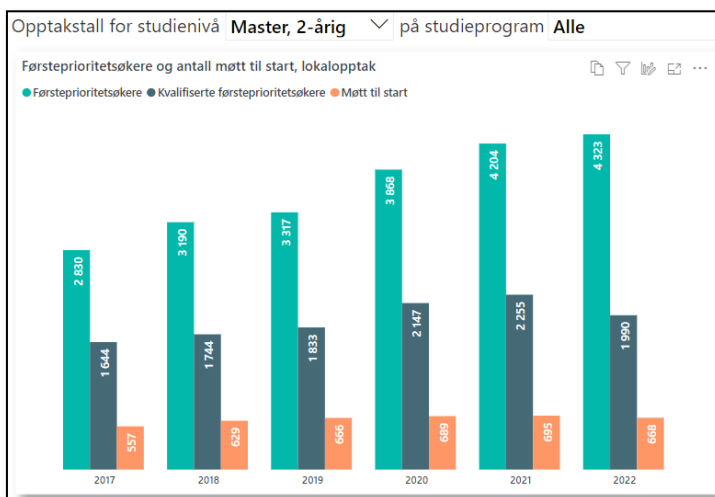

Figur 2 Søking til studier ved NMBU gjennom Samordna opptak (Kilde: NMBU innsikt)

Søkningen til lokalt opptak, dvs. andre studier enn bachelor, femårig master og årsstudier, har økt noe. Andelen kvalifiserte førsteprioritetsøkere og andel studenter møtt har imidlertid gått noe ned. Det er fortsatt noen program som ikke fyller sine rammer. Inntakskvaliteten varierer, men alle 2-årige program krever et snitt på C eller bedre for opptak.

Både søkertallene og andelen kvalifiserte søkere til den praktisk pedagogiske utdanning (PPU) har gått ned, også sammenliknet med før

pandemien. Selv om møtt-tallene for 2022 er marginalt høyere enn i 2021, er vi langt unna måltallet på 89 studenter. Nedgangen de siste årene skyldes antagelig det nye kravet om å ha en fullført master innen opptak på PPU. Søkningen til lærerutdanningene har vært nedadgående over flere år i hele landet.

Figur 3 Utvikling av søkere til 2-årige master (Kilde: NMBU Innsikt)

Innveksling og utveksling

Pandemien førte til en nedgang i tallet på inn- og utreisende studenter. Antallet innreisende utvekslingsstudenter har nå økt igjen og nærmer seg nivået før pandemien. Våren 2022 var 123 av våre studenter på utvekslingsopphold og vi mottok 206 innvekslingsstudenter. 85 av de utreisende og 130 av de innreisende kom på Erasmus+ avtaler. Gode avtaler er sentralt for inn- og utveksling av studenter og med ett unntak var inn- og utvekslingene med universiteter som NMBU har avtale med.

2.2 Rammekvalitet

Det fysiske, organisatoriske og psykososiale læringsmiljøet og det faglige miljøet rundt utdanningene. Et godt og inkluderende læringsmiljø innebærer at fysiske, organisatoriske og psykososiale forhold er lagt til rette på en slik måte at studentene kan tilegne seg det definerte læringsutbytte i et trygt faglig fellesskap med studenter og ansatte. Fagmiljøer med høy internasjonal kompetanse som arbeider kontinuerlig for fornyelse av kunnskap og for å være i front av utviklingen både innen forskning og utdanning, er helt avgjørende for å kunne tilby forskningsbasert undervisning. NMBUs ambisjon om gode faglige hjem er et viktige element.

Fysisk læringsmiljø, infrastruktur og organisatoriske forhold

Studentene ved NMBU blir stadig mer fornøyd med det fysiske og det digitale læringsmiljøet (tabell 1), selv om det er variasjoner mellom studieprogram og fakulteter. NMBUs studentvekst gir utfordringer ift. de fysiske rammebetingelsene, og rombelastningen er svært høy i en rekke undervisningsrom. Flere fakulteter rapporterer også om sprengt laboratoriekapasitet.

Veterinærhøyskolestudentenes tilfredshet med det fysiske læringsmiljøet og infrastruktur økte betraktelig etter at nye bygninger ved Veterinærhøyskolen ble tatt i bruk

Tabell 1 NMBU-studentenes vurdering av læringsmiljøet, skala fra 1-5 der 5 er mest fornøyd (Kilde: Studiebarometeret 2015-2021)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Det sosiale miljøet blant studentene	4,1	4,2	3,9	4,1	4,1	3,8	3,9
Det faglige miljøet blant studentene	4,0	4,1	4,0	4,0	4,1	3,9	3,9
Miljøet mellom studentene og faglig ansatte	3,9	4,0	3,9	3,8	4,0	3,9	3,8
Bibliotek og bibliotekstjenester	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	-	4,0
IKT-tjenester (f.eks. læringsplattformer, programvare og PC-tilgang)	3,5	3,8	3,7	3,8	3,9	-	3,9
Utstyr og hjelpemidler i undervisningen	3,5	3,7	3,6	3,6	3,7	-	3,9
Lokaler for undervisning og øvrig studiearbeid	3,2	3,5	3,5	3,5	3,5	-	3,8
Samlet indeks faglig og sosialt læringsmiljø ¹	3,7	3,8	3,8	4,0	3,9	3,9	3,9
Samlet indeks fysisk miljø og infrastruktur ²				3,6	3,7	-	3,9
Samlet indeks «digitale verktøy» ³					3,6	3,5	3,6
Alt i alt hvor fornøyd er studenten med programmet	4,1	4,2	4,2	4,2	4,3	4,3	4,2

Det er et stort behov for å se på løsninger for å samkjøre og optimalisere utnyttelsen av rom og spesialinfrastruktur ved institusjonen, slik at disse utnyttes til det beste for helheten. Det foreligger spesielt et potensiale i å utnytte undervisningsarealer i veterinærbygningen og Bikuben bedre. Her har ikke NMBU klart å hente ut alle synergier som Kunnskapsdepartementet forventer. Utvikling av undervisningsinfrastruktur må være en sentral del ved rullering av Campusplanen i 2023.

Fakultet for realfag og teknologi har bygget en egen bygning for studentene, Studentenes hus. De har også etablert nye samhandlingsrom, et modellrom, en skolelab og virtuelle datasaler.

Prosjektet «Fremtidens læringsarenaer» startet i 2021 og skal levere sin rapport i løpet av 2022. Prosjektet skal belyse viktige prinsipper for den videre utviklingen av undervisningsarealene ved NMBU. Gjennom arbeidet er det avdekket at det er uklart hvem som har det overordnede ansvaret for utvikling av undervisningsinfrastrukturen. Det er også uklart hvilke brukere som skal involveres når fellesarealer skal oppgraderes og utvikles. Dette er organisatoriske forhold som må avklares. For å hindre kollaps i romkapasiteten er det helt nødvendig at NMBU sikrer tilgjengelige erstatningslokaler når rom tas ut av undervisningssammenheng grunnet omdisponeringer eller rehabilitering.

Psykososialt læringsmiljø

Studentundersøkelser viser at studentene ved NMBU er de universitetsstudentene som trives best i hele landet. Likevel viser resultatene fra Studentenes helse og trivselsundersøkelse (SHoT-undersøkelsen) i 2022 at andelen studenter som oppgir å ha psykiske vansker, både på landsbasis og

¹ Indeksen har endret navn fra «studie- og læringsmiljø» til «faglig og sosialt læringsmiljø» i 2020.

² NOKUT har foretatt noen endringer i indeksene, derfor ikke hele tidsserien registrert. I 2020 utgikk spørsmålene om fysisk læringsmiljø og infrastruktur grunnet lite fysisk undervisning under pandemien.

³ Spørsmålsstillingene under området Digitale verktøy ble justert i 2018, og det foreligger derfor ingen samlet indeks frem til 2019.

ved NMBU, har økt fra 2018 til 2022. SHoT-undersøkelsen ble gjennomført vinter/tidlig vår 2022, i slutten av perioden med koronarestriksjoner.

SHoT-undersøkelsen viser at deltakelse i fadderuken og annen frivillighet har stor betydning for å finne venner og forebygge ensomhet. NMBU må fortsette arbeidet med å legge til rette for studentfrivilligheten samt følge opp handlingsplanen for universell utforming og styrking av læringsmiljøet ved NMBU. Sammen med studentene, studentsamskipnaden og Ås kommune må NMBU legge til rette for et trygt læringsmiljø og godt helsetilbud. Læringsmiljøutvalget har også bedt om at Handlingsplan for universell utforming og styrking av læringsmiljøet, rulleres i 2023.

Det er ikke innført en felles mentorordning for fakulteter og program ved NMBU. Fakultetsrapportene viser at det jobbes godt og systematisk på programnivå med å følge opp studentene og tilrettelegge for trivsel og klassetilhørighet. Noen fakulteter prøver ut ulike ordninger med studentmentorer, mens andre styrker oppfølging av studentene gjennom konsentrerte innføringsemner, økt bruk av studentassistenter, organiserte gruppearbeid, flere studieveiledere m.m. Studentsamskipnaden i Ås har også etablert ordninger med studentmentorer som tilrettelegger for ulike sosiale lavterskeltilbud.

2.3 Programdesign og ledelse

Studiets faglige innhold, organisering og ledelse. Et godt programdesign innebærer at studiet er bygget opp på en slik måte at studentene tilegner seg læringsutbyttet gjennom studiets undervisnings- og vurderingsformer, og at studiet støtter en god progresjon. Integrasjon av forskning, utdanning og innovasjon i et internasjonalt og tverrfaglig perspektiv skal gi kandidater som kan bidra til utvikling og verdiskaping for en bærekraftig samfunnsutvikling. God programledelse skal sikre at ansatte, studenter og eksterne aktører bidrar aktivt i utviklingen av studieprogrammene.

Utdanningsledelse og arbeid med program- og porteføljeutvikling

De siste årene har NMBU opprettet flere nye studieprogram. Det har vært en svakhet i NMBUs kvalitetssikringssystem at man ikke har sikret en tidlig diskusjon på tvers av alle fakulteter før nye program utvikles. En slik diskusjon er viktig for å sikre at nye studieprogram ikke overlapper med andre program og dermed utilsiktet påvirke studenttilfanget til disse. I tillegg vil etablering av nye program ha en effekt på bruk av infrastruktur og undervisningskapasitet i andre fagmiljø. Prorektor for utdanning har derfor startet en prosess i NMBUs studieutvalg for å arbeide mer koordinert med den strategiske utviklingen av universitetets studieprogramportefølje. Første resultat av dette arbeidet er en revisjon av rutineene for opprettelse av nye program (se også kap. 5).

Fakultetsrapportene viser at det jobbes systematisk og godt med utdanningsledelse og studentinvolvering, selv om fakultetene organiserer dette arbeidet noe forskjellig. Noen fakulteter har prodekaner for utdanning i 50 % eller 100% stilling, mens andre fakulteter har undervisningsledere som organiserer arbeidet ved siden av sin undervisningsstilling. Flere påpeker at klare mandat for programråd og programrådsleder, samt en hensiktsmessig sammensetning av programrådene, er sentralt for å sikre god utdanningsledelsen. Dette er viktig for å sikre fortløpende utvikling av program og portefølje.

Fleksible utdanningstilbud

Under koronapandemien fikk flere fakulteter tilskudd fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) til å utvikle digitale tilbud, hovedsakelig ment for borgere utenfor arbeidsmarkedet. Handelshøyskolen ved NMBU hadde det største opptaket av studenter innenfor denne ordningen, og de har jobbet videre med et fulldigitalt et-årig tilbud. NMBU må fremover jobbe enda mer målrettet for å designe og utvikle flere fleksible utdanningstilbud. De heldigitale og hybride tilbudene som ligger i skjæringen mellom EVU og ordinære studier har noen administrative utfordringer som må løses når omfanget økes.

Handelshøyskolen har utviklet en årsenhet i bærekraftig administrasjon og ledelse. Dette blir det første heldigitale studieprogram som tilbys ved NMBU.

Internasjonalisering

NMBU ble våren 2022 invitert til å sende en søknad om opptak i det europeiske universitetsnettverket ELLS (Euro League for Life Sciences), som består av Europas ledende universiteter innenfor vårt område. NMBU har utvekslingsavtaler med alle ELLS partnerne, i tillegg til forskningssamarbeid. Det er igangsatt en søknad om et European University Initiative (EUI) i regi av ELLS. Konsortiet koordineres av Wageningen University og NMBU er en av de 7 partnerne. Vi er overbevist om at NMBUs deltagelse i både nettverket og søknaden vil, gjennom sterkere formalisert samarbeid, bidra til å styrke kvaliteten på våre egne utdannelser og bidra til økt mobilitet.

Etter pandemien er det økt aktivitet med å etablere nye samarbeidsavtaler med relevante utenlandske samarbeidspartnere om studentutveksling. Disse innebærer en gjensidig forpliktelse for å tilrettelegge for inn- og utveksling. Ett tilstrekkelig emnetilbud på engelsk er avgjørende for NMBUs mulighet til å ta imot innreisende studenter og det har vært arbeidet med å tilby flere emner på engelsk. Det er utarbeidet eksempelplaner i flere av studieprogrammene for å synliggjøre og legge til rette for utvekslingsopphold. Vi forventer at dette over tid vil ha en effekt på utvekslingstallene.

Samtidig er det fortsatt mer å hente på å arbeide aktivt for å gi studieprogrammene en tydelig internasjonal profil og utvikle læringsmål som reflekterer de globale utfordringene. Hensikten med dette arbeidet er å utdanne kandidater med kunnskap og kompetanse som kreves for å møte de store globale miljø- og samfunnsutfordringene. Det vil rettes mer oppmerksomhet på dette området i forbindelse med at Internasjonal handlingsplan skal revideres i 2023.

Semesterstrukturprosjektet

Som en del av prosjektet «Transformasjon av utdanning fram mot 2025» ble det gjennomført en utredning av ny semesterstruktur. Målet var å se om nye semesterstrukturer ville kunne skape vesentlige bidrag til måloppnåelse innenfor området transformasjon av utdanning. To alternative modeller samt den nåværende majoritetsmodellen ble sendt på bred høring i organisasjonen i 2021. På bakgrunn av høringssvarene fra fakultetene og anbefalinger fra rektors ledergruppe, ble prosjektet avsluttet i januar 2022.

2.4 Læring (undervisning og vurdering)

Utdanningsfaglig kompetanse, lærings- og vurderingsformer, studentenes egeninnsats og andre forhold som bidrar til læring. For å kunne tilby gode og relevante lærings- og vurderingsformer må undervisere ha god utdanningsfaglig kompetanse. Dette innebærer blant annet å skape samstemt undervisning og å legge undervisningen på riktig nivå innenfor et studieprogram. Undervisere skal legge til rette for studentens læring gjennom studentaktive prosesser som fremmer refleksjon og selvstendighet. Dette skal bidra til en livslang læringsprosess. Digitale ressurser for læring og vurdering skal tas i bruk for å øke læringsutbyttet til studentene.

Samstemt undervisning, vurdering for læring og pedagogisk bruk av digitale teknologier Fakultetene arbeider godt med utvikling av det pedagogiske opplegget i emner og program for å fremme både faglig dybde og tverrfaglig forståelse gjennom et bredt spekter av undervisningsaktiviteter. NMBUs studenter er godt fornøyde med undervisning, tilbakemelding og veiledning og at de får ta aktivt del i undervisningen. I [underviserundersøkelsen 2021](#) svarer om lag halvparten av underviserne at de i stor grad tilbyr undervisning og arbeidsformer der studenten aktivt deltar i diskusjon av lærestoffet, i tråd med NMBUs læringsfilosofi. Flere fagmiljø arbeider nå også med å tilrettelegge for studentdrevet undervisning og studentinvolvering i forskningen.

Fakultetene har økt oppmerksomheten på å utvikle vurderingsformer som i større grad bidrar til å fremme læring. NMBU-studentenes tilbakemelding på om vurderingsformene bidrar til den faglige utviklingen har ligget stabilt på 4,0 (på en skala fra 1 til 5) de siste årene, med noe variasjon mellom programmene. Fakultetene omtaler arbeidet med nye vurderingsformer som krevende, og læringscenteret vil fremover i større grad vektlegge å støtte underviserens arbeid med f.eks. å utvikle gode undervisningsvurderinger som styrker studentenes læring.

Sammen med læringscenteret har fakultetene bygget på erfaringer fra pandemien for å skape gode digitale undervisningsopplegg. På en skala fra 1 til 5, gir NMBU-studentene en score på 3,6 når det gjelder tilfredsheten med bruken av digitale verktøy i undervisningen, 0,4 prosentpoeng over gjennomsnittet for resten av sektoren (Studiebarometeret 2021). Mer digital undervisning kan åpne for mer fleksible læringsløp. Handelshøyskolens arbeid med den digitale årsenheten i bærekraftig økonomi og ledelse vil gi nyttige erfaringer som andre ved NMBU kan ta med seg videre.

Læringsutbyttet må være avgjørende for hvilke undervisnings- og vurderingsformer som benyttes i emnene og det er fagmiljøenes ansvar å vurdere dette. Flere undervisere opplever at synkron og hybrid undervisning ikke blir tilfredsstillende verken for de som følger undervisning digitalt eller fysisk. Studenttinget har vedtatt en resolusjon om digitalisering som blant annet sier at kvalitet, tilhørighet til institusjonen og relasjon til klasse og foreleser må være førende for ordinær undervisning, og undervisningen skal fortrinnsvis være fysisk.

Pedagogisk kompetanseheving og ressurser til utvikling

Flere av fakultetene er bekymret for hva en strammere økonomi og begrensede ressurser kan bety for utviklingsarbeidet over tid. I [underviserundersøkelsen 2021](#) svarer 50 % av respondentene at tilgjengelig tid til planlegging/utvikling i stor grad eller i svært stor grad har betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer. 47 % av respondentene svarte at tilgjengelige ressurser (lokaler, utstyr, økonomiske midler, støtte til utvikling av nye undervisningsformer e.l.) var av betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emner.

NMBU må satse videre på et bredt utvalg av støtte og kompetanseheving for undervisere og utdanningsledere. I tillegg til det obligatoriske tilbudet i universitetspedagogikk må arbeidet med å

skape flere og varierte tilbud for pedagogiske påfyll, mer organisert deling av kunnskap og erfaringer på tvers, videreføres. Det er særlig behov for et videre løft innen digitaliseringsfeltet for at teknologien skal få en hensiktsmessig plass i læringsprosessen og at kombinasjonen av de fysiske og digitale elementene i undervisningen henger sammen. Kunnskap om universell utforming må også økes slik at dette ivaretas. Læringscenteret og Personal- og organisasjonsavdelingen ser at det er behov for at de i større grad når ut i organisasjonen med informasjon om de tilbudet som finnes, slik at flere benytter seg av tjenestene. Fakultetenes rapportering viser at kompetansepåfyll gjennom seminarer og workshops på fakultetene samt kollegaveiledning, er viktige bidrag for å øke den pedagogiske kompetansen.

Merittering, priser og midler som stimulerer og påskjøner samt miljøer i front

Fakultetene rapportere at utlysningen av midler til innovative undervisningsprosjekter, som er en del av NMBUs satsinger på fremragende forskning, utdanning og innovasjon (FFUI), er et viktig bidrag til å løfte både samarbeidet og kvalitetsarbeidet ved fakultetene. Hensikten med ordningen er å stimulere til utvikling av nye undervisnings- og/eller vurderingsformer som kan øke studentenes læringsutbytte og gjennomføringsgrad, og prosjektene skal utformes på en måte som gir nytteverdi på tvers av programmer/fakulteter. I 2022 ble det sendt inn 12 søknader, og kriteriene for vurdering av søknadene var 1) Utdanning for bærekraft, 2) Forankring, 3) Relevans, 4) Realisme og 5) Evaluering, deling og samarbeid. Søknadene viste god kvalitet og stor faglig bredde, og tabell 2 viser de 9 prosjektene som ble tildelt midler.

Tabell 2 Prosjekter som ble tildelt midler til innovative undervisningsprosjekter

Prosjektleder	Prosjekttittel
Morten Sørli	Bærekraftig matproduksjon når kjemien stemmer.
Tone Birkemoe og Rani Lill Anjum	Vurdering som læring - utvikling og testing av en pedagogisk verktøykasse for mer varierte, student-aktive og ressursbesparende evalueringsformer
Runa Rørtveit	«Plastikk-Pluto» – utvikling av en innovativ læringsressurs i anatomiundervisningen på dyrepleierstudiet
Erik Trond Aschehoug	An experiential learning approach to academic publishing
Nils Sanne	Digital innovasjonsplattform
Thore Larsgård	Hands-on Sustainability Reporting & Introduction to EU CSRD
Geir Lieblein	Utvikling av en verktøy-suite for erfaringsbasert og handlingsorientert læring ved NMBU
Sigrid Gåseidnes, studenter ved Fakultet for kjemi, bioteknologi og matvitenskap, Catrin Tyl og Tove Devold	NMBU FoodLab
Siri Eriksen og Ruth Kjærsti Raanaas	Social justice, disability and climate resilient development (utvikling av nytt kurs)

Annet hvert år, vekselvis med Forskningsprisen, tildeler Universitetsstyret Utdanningsprisen. Formålet med Utdanningsprisen er å belønne enkeltpersoner/fagmiljøer for et systematisk arbeid med å utvikle kvaliteten i utdanningene ved NMBU. I 2022 gikk prisen til Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning, juryens begrunnelse kan leses [her](#).

Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning ble tildelt NMBUs Utdanningspris 2022. Prisen gikk til alle studieveiledere, programrådsledere og studieleder ved fakultetet for et omfattende arbeid med synkron evaluering av alle studieprogrammene ved fakultetet.

I 2022 har [fire nye undervisere](#) fått status som meritterte undervisere. Det betyr at de systematisk og over tid har videreutviklet sin undervisningskompetansen til et nivå som er vesentlig høyere enn den forventede basiskompetansen. De fire har utmerket seg i hvordan de utformer og gjennomfører undervisningen og har alle en kollegial holdning til utvikling av utdanningen ved NMBU. Vi ser frem til å bruke de aktivt i det kommende kvalitetsarbeidet.

Figur 4 Nye meritterte undervisere ved NMBU i 2022

Sentre for fremragende utdanning (SFU) er en prestisjeordning etablert av DIKU som skal stimulere til fremragende kvalitet og nyskaping i norsk høyere utdanning. Våren 2022 ble det sendt inn to SFU søknader fra NMBU; Senter for integrert og transfaglig undervisning i planlegging, [SITRAP](#) og Tverrfaglig og studentdrevet utdanning for bærekraftig utvikling av matsystemer, [TRANSfood](#). SITRAP gikk videre til fase II og vi avventer tilbakemelding fra DIKU. Det vil være viktig for NMBU å få tilslag på et sånt prestisjesenter og det må vurderes om det er behov for enda bedre støtte rundt de miljøene som søker i fremtiden.

2.5 Relevans

Utdanningens relevans for samfunnet, arbeidslivet og den langsiktige verdiskapningen. NMBU skal utdanne kandidater som er rustet for å møte de store globale samfunnsutfordringene, og som kan bidra til endring og utvikling. NMBUs kandidater skal kunne arbeide i en internasjonal, tverrfaglig kontekst og beherske generiske ferdigheter som er relevante for samfunnet og arbeidslivet. Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv er derfor avgjørende for å oppnå høy relevans i studieprogrammene.

«Et tankesett for bærekraft» og relevans i studiet

Det legges vekt på å gi NMBU kandidatene kunnskap og kompetanse så de kan bidra til å løse de komplekse globale miljø- og samfunnsutfordringene vi står overfor. Fakultetene understreker viktigheten av arbeidet med tverrfaglige emner som skaper «et tankesett for bærekraft», at studentene får utvikle sine samarbeidsevner, samtidig som de får solid faglig dybdekunnskap. Gjennom prosjektet «tverrfaglig samarbeidskompetanse» har fakultetene fått midler til å oppskalere eksisterende emner som særlig har fokus på å trene denne typen kompetanse, og fakultetene er videre blitt bedt om å utforske hvordan tilbudet kan oppskaleres ytterligere. Videre arbeid i prosjektet vil bygge på dette erfaringsgrunnlaget.

NMBUs interne bærekraftsrapport 2022 og kvalitetsrapporteringen fra fakultetene viser at mange emner og studieprogram fokuserer spesielt på bærekraft, men vi har ingen oversikt over hvordan bærekraft dekkes i alle studieprogram. Det er utvilsomt et potensiale i å jobbe med hvordan man skal undervise i bærekraft og hvordan man i større grad integrerer arbeidsmåter som anses som sentrale i en utdanning for bærekraftig utvikling. Læringsutbytter på programnivå må gjenspeile dette, og progresjon innen bærekraft må systematisk implementeres i programmenes emner. Studentene etterspør større fokus på bærekraft i utdanningene.

Kandidatundersøkelser viser at NMBU-kandidatene får relevant jobb, selv om det er store variasjoner mellom programmene. Overordnet er studenter ved NMBU, sammenlignet med de andre universitetene, mer tilfreds med studiets tilknytning til arbeidslivet og at man i større grad bruker eksterne ressurser inn i undervisningen. Mange studenter ved NMBU skriver gradsoppgave (bachelor- eller masteroppgave) i samarbeid med eksterne aktører, som bedrifter, foreninger og organisasjoner eller offentlig forvaltning.

Flere fakulteter har det siste året opprette internship som et eget emne. Studentene oppholder seg i en periode hos en ekstern aktør, med henblikk på å få relevant arbeidstrening. Det arbeides med å utvikle en egnet felles plattform for å markedsføre og annonsere mulighetene for å gjennomføre et intership. Det vil også være hensiktsmessig med en database for gradsoppgaver på tvers av fakulteter da vi tror det kan fremme mer tverrfaglig samarbeide rundt disse oppgavene. Samtidig understreker fakultetene viktigheten av at NMBU opprettholder egne arenaer (lab, klinikk, verksted, veksthus, tegnesaler, mm.) hvor studentene får trene relevante ferdigheter.

Fakultet for biovitenskap har de siste årene gjort en stor innsats for å etablere internship som et tilbud til alle sine studenter. Studentene er veldig fornøyd med ordningen, og noen har også fått jobb hos bedriften etter internperioden.

Studentinnovasjon

Både i den reviderte [Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023-2032](#) og i NMBUs nye strategi ligger økte forventninger til at studentene skal få innovasjonskompetanse utover utdanningen og at det legges til rette for at de får støtte til ideutvikling og oppstart av nye selskap. Det er igangsatt flere viktige initiativer de siste årene, herunder ideverkstedene EikLab, UrbanLab og FoodLab og studentorganisasjonen StartNMBU, som alle jobber for å fremme innovasjon og entreprenørskap blant studenter. NMBU koordinere EU-prosjekt, NOBALIS (Nordic Baltic universities boosting entrepreneurial and Innovation Support systems), som blant annet har til hensikt å utvikle nye moduler for innovasjonsundervisning.

Fakultet for kjemi, bioteknologi og matvitenskap er blant fakultetene som i 2022 har rettet oppmerksomhet på studentinnovasjon. Studentinitiativet FoodLab fikk Innovative undervisningsmidler og fakultetet har oppgradert den gamle «tørrlaben» slik at den egner seg til workshops og egenarbeid knyttet til mat.

Målet frem mot 2030 er at alle NMBU-studenter skal gjennom studieløpet få muligheten til å tilegne seg innovasjonskompetanse innen sitt fagfelt. Det krever blant annet en videreutvikling av rammeverket rundt studentinnovasjon, god koordinering av området, veiledning av studenter og ansatte, utvikling av et curriculum til undervisningen, og tilrettelegging av co-working/makerspace samt flere studentinkubatorer.

3 studenter ved Institutt for eiendom og juss ved Fakultet for landskap og samfunn vant prisen «Grensesprenger 2022» for sitt forslag til hvordan Skanska kan kutte sine klimautslipp.

2.6 Læringsutbytte

Studentenes faglige prestasjoner, oppnådde læringsutbytte og progresjon. Studentens læringsutbytte er det studenten har med seg av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse etter endte studier. Læringsutbyttebeskrivelsene skal være relevante og oppdaterte, og de skal utruste studentene med et tankesett for bærekraft og evnen til å samhandle i tverrfaglige team. De øvrige kvalitetsområdene danner grunnlaget for studentenes oppnådde læringsutbytte.

Studentenes læringsutbytte.

Fakultetene arbeider systematisk med å tilrettelegge for økt læringsutbytte og NMBUs studenter og tidligere studenter er godt fornøyde med det læringsutbyttet de oppnår/har oppnådd. Sammenlignet med de andre universitetene svarer våre studenter i studiebarometeret 2021 at de er mer tilfredse med eget læringsutbytte, faglig utfordringer og stimulans samt tilknytning til arbeidslivet. Resultatene viser også at programmene bidrar godt til motivasjonen. Kombinert med at

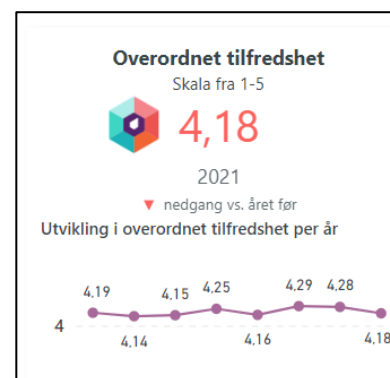
84 % går på det studiet de helst vil gå på (NMBUs studiestartundersøkelse 2021) skaper dette gode forutsetninger for at kandidatene kan oppnå et høyt kunnskaps-, kompetanse- og ferdighetsnivå.

Den overordnede tilfredsheten med studiet er også høyest hos NMBU-studenten og har holdt seg stabilt høy over tid, selv om den falt noe i 2021 (figur 5). Det er imidlertid store variasjoner mellom programmene og det er viktig at resultatene følges opp og ikke minst at program med få studenter arbeider for å få tilstrekkelig antall svar i de undersøkelsene som gjennomføres, slik at man har et godt datagrunnlag til å gjøre vurderinger ut fra.

Frafall og gjennomføring på normert tid

Fakultetene arbeider godt med tiltak for å øke gjennomføringen. Gjennomføring på normert tid har vært stigende og nådde foreløpig en topp under koronaåret 2021. NMBU har ikke tilstrekkelig datagrunnlag til å forklare den kraftige økningen de siste årene. Resultatet for 2022 vil ikke være klart før til årsrapporten i mars 2023, men det ser foreløpig ut til at gjennomføringen også i år er god, selv om den ikke når helt opp til nivået i 2021. Det blir interessant å følge utviklingen framover. SIKT (kunnskapssektorens tjenesteleverandør) arbeider med å forbedre datagrunnlaget knyttet til gjennomstrømmingen, og dette arbeidet er viktig for å kunne følge det reelle frafallet bedre. Dagens måte å beregne frafall på har noen svakheter, blant annet regnes overganger til andre studieprogram ved NMBU som frafall.

Arbeidet med å tilrettelegge for et godt lærings- og klassemiljø samt god kvalitet i emner og program er fakultetenes viktigste arbeid for å redusere frafallet og øke gjennomføringen. Som for tidligere år rapporterer fakultetene om at en høy andel av studentene fullfører, men at mange bruker lengre tid enn normert. Frafallet fra NMBU som helhet har over tid vært lav sammenlignet med mange andre institusjoner, og det kan se ut som frafallet har gått noe ned under koronaperioden. Det blir interessant å følge med på utviklingen når man nå er tilbake i en mer normal situasjon.

Figur 5 Overordnet tilfredshet med studiet 2014-2021 (Studiebarometeret).

3 Oppfølging av studiekvalitetsarbeidet og koblingen til NMBUs virksomhetsstyring

Arbeidet med NMBUs virksomhetsstyring er styrket de senere årene og utdanningsvirksomheten inngår som en del av styringsdialogene mellom fakultetene og NMBUs øverste ledelse. I tillegg er det etablert egne kvalitetsdialoger på utdanningsområdet med mer inngående diskusjoner om tema som er aktuelle for hele det enkelte fakultet og hele NMBU. I årets dialoger var utdanningsledelse, arbeid med nøkkeltall for utdanningskvalitet, samarbeid med arbeidslivet, arbeid med programporteføljen, bærekraft, internasjonalt perspektiv i utdanning og kompetanseutvikling for underviserne tema. Dialogene er nyttige for arbeidet med kvalitetsutvikling og måloppnåelse og fakultetene får mulighet til å gi tilbakemeldinger på områder der de trenger støtte fra at universitets administrasjonen.

NMBU må arbeide videre med å koordinere de årlige prosessene knyttet til kvalitetsarbeidet innen utdanningsområdet og NMBUs øvrige virksomhetsstyringssløyfe. Erfaringen viser at det er vanskelig å sikre oppfølging av tiltak som krever samhandling mellom fakulteter og flere avdelinger og/eller tung ledelsesinvolvering. Det er viktig at ansvar plasseres og at det er tydelig hva dette ansvaret innebærer. Kvalitetsmeldingen legges fram for universitetets ledergruppe og universitetsadministrasjonens ledergruppe. Oppfølgingen av tiltakene i meldingen må fremover følges tettere og prioriterte tiltak knyttet til studiekvalitetsarbeid må i større grad inngå i de administrative avdelingenes årlige handlingsplaner.

NMBU har en rekke handlingsplaner og flere av disse omhandler tiltak som er vesentlige for utdanningsområdet. Det er viktig med en diskusjon om hvordan man bedre kan koordinere oppfølging av den samlede tiltaksporteføljen i alle handlingsplanene og sikre at tiltakene inngår i enhetenes årsplaner.

NMBUs nye strategi skal gjelde fra 1.1.2023, og denne skal følges opp med strategiske handlingsplaner. I tillegg til strategiske handlingsplaner på fakultetene vil det i 2023 bli utarbeidet en overordnet langsiktig strategisk handlingsplan for utdanningsområdet med utgangspunkt i den nye strategien. Den vil være viktig for å sikre at riktige tiltak bli prioritert og iverksatt.

4 Status for tiltak og planer og tiltak for neste periode

NMBU har høye ambisjoner for studiekvalitet og utviklingen av enkelte emner, program og porteføljen. Vurderingene under de seks kvalitetsområdene (kap. 2), oppnåelse av styringsparametere (NMBUs årsrapport), mål i utviklingsavtalen med KD, føringer i tildelingsbrevet, tilbakemeldinger fra KD i styringsdialogen og NMBUs strategi, legger grunnlaget for utforming av de langsiktige målene innenfor hvert tiltaksområde og hvilke tiltak sentralt som gis prioritering.

NMBUs nye virksomhetsstrategi og en overordnet strategisk handlingsplan for utdanningsområdet vil kunne få betydning for det videre arbeidet med tiltakene både på overordnet- og fakultetsnivå. Det legges det ikke opp til noen nye store tiltak/tiltaksområder i denne meldingen.

De fleste av tiltakene fra Kvalitetsmeldingen 2021/22 er i prosess og følger forventet fremdrift. Noen tiltak avsluttes fordi de er fullført eller fordi de overføres til drift i innværende periode. Under følger en oversikt over tiltak, status per nå, tiltak for kommende år samt hvem som er involverte i at de følges opp.

Styrke studentrekrutteringen

Langsiktig mål

Styrke studentrekrutteringen til universitetet som helhet.

Tiltak 2022	Kommentar/Status	Tiltak 2023	Involverte enheter
Utarbeide en felles strategi for arbeidet med rekruttering til Samordna opptak, lokalt opptak, internasjonalt opptak og innveksling	Arbeidet med en ny kommunikasjonsstrategi er påbegynt. Det gjenstår fortsatt å få til en felles diskusjon om tilnærmingen til en helhetlig strategi for rekruttering til NMBUs studier. Tiltaket videreføres.	Utarbeide en felles strategi for arbeidet med rekruttering til Samordna opptak, lokalt opptak, internasjonalt opptak og innveksling.	KOM, fakultetene, SA

Utvikling av NMBUs fysiske og psykososiale læringsmiljø

Langsiktig mål

NMBU har fleksible undervisningsareal og en utdanningsinfrastruktur som legger til rette for tverrfaglighet, praksisnærhet, teamarbeid, virtuelle arbeidsformer og arenaer for eksperimentering. Det legges til rette for at ulike fag, studenter, vitenskapelig ansatte og teknisk/administrativt ansatte møtes på en levende campus. Et samlet universitet skal styrke og skape nye muligheter for forskning, utdanning og innovasjon, fremme faglig og administrativ synergi og felles og helhetlig utnyttelse av utdannings- og forskningsinfrastrukturen.

Tiltak 2022	Kommentar/Status	Tiltak 2023	Involverte enheter
I samarbeid med fakultetene starte prosesser for å sikre at undervisnings-areal og undervisningsinfrastruktur blir viktige fokusområder ved rullering av NMBUs campusutviklingsplan.	Prosjektet «Fremtidens læringsarenaer» leverer rapport i løpet av 2022. Rapporten vil belyse viktige prinsipper for den videre utviklingen av undervisningsarealene ved NMBU. Tiltaket videreføres som innspill ved rullering av campusplanen	I 2023 skal NMBUs campusplan rulleres. Mål og ambisjoner for utvikling av undervisningsareal og undervisningsinfrastruktur skal stå sentralt i planen.	EIA
Få på plass felles og helhetlig bruk av undervisnings-infrastruktur av veterinærbygningen fra studieåret 2022-23.	Tiltak for 2021/22 ikke i mål. Se kap. 2.2. for status/kommentar. Tiltak videreføres.	Beslutte og gjennomføre sambruk av undervisningsarealer og plassere ansvar for å iverksette tiltak som reelt bidrar til felles bruk av alle NMBUs undervisningsareal	Admin.dir
Utvikle egnet mentorordning for nye studenter, for å sikre en god studiestart, mestring av studiehverdagen samt at faglige forventning kan avklares	Tiltaket avsluttes da man anser at behovet er løst ved at andre eksisterende ordninger er styrket, se kommentar i kap 2.2.		
		Avklare roller og ansvar i forbindelse med utvikling av undervisningsinfrastruktur.	Admin. dir, EIA, SA
		Rullere handlingsplan for universell utforming og styrking av studentenes læringsmiljø	LMU, adm. enheter, fakulteter

Strategisk utvikling av programportefølje, relevans, bærekraft og internasjonalisering.

Langsiktig mål

NMBUs studieprogramportefølje skal svare på samfunnets behov for kompetanse i et endret arbeidsliv og bidra til å nå målene i strategien innenfor bærekraft og tverrfaglighet i utdanningene våre. Operasjonalisering av læringsfilosofien skal skje gjennom å tilrettelegge for samstemt undervisning og vurdering og utnytte og utvikle digital og muliggjørende teknologi. Med bakgrunn i NMBUs forståelse av tverrfaglighet skal hvert enkelt studieprogram innrettes slik at studentene settes i stand til å få tverrfaglighetskompetanse. Innen 2023 skal emner som trener studentene i tverrfaglig samarbeidskompetanse finnes i alle studieprogram. Økt internasjonal orientering av studieprogrammene og derigjennom å skape tydelig forventninger til studentene om deltakelse i enten utveksling eller praksisopphold i utlandet.

Tiltak 2022	Kommentar/Status	Tiltak 2023	Involverte enheter
Prosjekt semesterstruktur videreføres med mål om å fatte en beslutning om fremtidig semestermodell og timeplanstruktur i 2022.	Prosjektet semesterstruktur er avsluttet, se kap. 2.3. Timeplanstrukturprosjektet videreføres som rent driftsoptimaliseringstiltak	Optimalisere timeplanprosessen gjennom timeplanstrukturprosjektet	SAT
Starte en strategisk diskusjon av porteføljeutvikling for å utvikle fremtidens portefølje.	Ny rutine tilrettelagt, se kap. 2.3. Arbeidet med porteføljeutvikling videreføres i arbeidet med å utvikle handlingsplan for utdanningsområdet.	Ambisjoner og tiltak for utvikling av NMBUs portefølje følges opp i ny strategisk handlingsplan for utdanning.	Prorektor for utdanning
Tjenesteutvikling for emnedesign basert på erfaringer fra digitalisering av emner og vurdering.	Tjenesteutviklingsprosjektets metodikk har ikke vært egnet for dette arbeidet. Arbeidet avsluttet som sentralt tiltak og overføres til lærings-senteret og fakultetenes kontinuerlige arbeid.		
Arbeide videre med prosjektet Tverrfaglig samarbeidskompetanse.	Følger oppsatt plan, se kap. 2.5. Arbeidet gjøres i tett samarbeid med fakultetene. Arbeid med tverrfaglig samarbeidskompetanse følges opp i ny handlingsplan for utdanning.	Ambisjoner og tiltak for tverrfaglig samarbeidskompetanse følges opp i strategisk handlingsplan for utdanning.	Prorektor for utdanning
Videreføre arbeidet med Internasjonal handlingsplan for NMBU 2020-2023, med spesiell oppmerksomhet på å styrke studieprogrammenes internasjonale profil og å utvikle mobilitetsvinduer	Arbeidet er i prosess og det arbeides godt, men det er fortsatt behov for tiltak, se kap. 2.3. Tiltaket videreføres gjennom arbeidet med å utarbeide ny internasjonal handlingsplan	Utarbeidet ny internasjonal handlingsplan.	SA, FIE
		Ambisjoner og tiltak om innovasjons- og entreprenørskaps kompetanse følges opp i strategisk handlingsplan for utdanning	Prorektor for utdanning

Gjennomstrømming

Langsiktig mål

Øke gjennomstrømming og redusere uønsket frafall.

<i>Tiltak 2022</i>	<i>Kommentar/Status</i>	<i>Tiltak 2023</i>	<i>Involverte enheter</i>
Videreutvikle studiestartundersøkelsen for å få ytterligere kompetanse rundt gjennomstrømming	Prosjektet følger oppsatt plan. Undersøkelsen gjennomført i januar 2022 og tiltaket videreføres som er del av ordinær drift.		

Handlingsplan for utdanningsområdet og nøkkeltall for måling av kvalitet i utdanningen

Langsiktig mål

Etablerer bruk av hensiktsmessige nøkkeltall for å følge utviklingen av studiekvalitet og måle effekt av tiltak.

<i>Tiltak 2022</i>	<i>Kommentar/Status</i>	<i>Tiltak 2023</i>	<i>Involverte enheter</i>
Evaluere vedtatte nøkkeltall for studieprogram	Evaluering gjennomføres etter kvalitetsrapportering 2022.	Justere nøkkeltall basert på evalueringen og se disse opp mot mål i ny strategi	SA
		Utarbeide en overordnet strategisk handlingsplan for utdanningsområdet	Prorektor
		Evaluere kvalitetsområder og fastsette nøkkeltall innen utdanningsområdet på NMBU nivå koblet til ny strategi og utviklingsavtalen med KD.	Prorektor

Optimalisere bruk av fellesløsninger i sektoren

Langsiktig mål

Optimalisere bruk av tilgjengelige digitale fellesløsninger i sektoren innen studieadministrasjon der det er hensiktsmessig for universitetets behov.

Tiltak 2022	Kommentar/Status	Tiltak 2023	Involverte enheter
Ta i bruk fellesløsninger innen begrunnelse og klage, digitale vitnemål og innleveringer i Brage. a. Ny løsning for håndtering av begrunnelse og klage b. Innføring av digitale vitnemål. c. Brageintegrasjon	a. Gjennomført b. Forberedelser i gang. Tas i bruk høsten 2022 c. Pilot våren 2022. Fullskala høsten 2022. Tiltaket videreføres innen nye områder.	Ta i bruk fellesløsninger, herunder a. oppmøtereistrering, b. Arbeidslivsportalen (ALP) for praksishåndtering, dataflyt mellom ulike administrative systemer. c. Automatisere tildeling av grad d. Sikre konfidensialitet og båndlegging opp mot Brageintegrasjon og plagiatskontroll. e. Ta i bruk fellesløsninger fra UH sak i arbeidet med NMBU sak	SA

5 Evaluering av kvalitetssystemet for utdanning

5.1 Kvalitetssystemet for utdanning

Rutinen for opprettelse av nye studieprogram ble revidert 2022. Bakgrunnen var bl.a. behov for bedre prosesser og strategiske diskusjoner om hvordan nye studieprogram påvirker utviklingen av den totale porteføljen og sikre bedre samhandling når nye program utvikles. Den nye rutinen er utarbeidet i samråd med NMBUs studieutvalg og sikrer at studieutvalget involveres tidligere og tettere i prosessen. Dette omtales også i kap. 2.3.

Det er ikke funnet behov for andre endringer i systemet i inneværende periode.

Fremover skal det jobbes med å styrke koblingen mellom kvalitetsarbeidet og arbeidet med virksomhetsstyring (se kap. 3) og det må vurderes om dette vil få konsekvenser for årshjulet til kvalitetsprosessene og hvordan/når relevante aktører og besluttede organer inkluderes.

Det ses også på delegering av oppgaver fra universitetsstyret til rektor og fra rektor til prorektorene. Dette kan medføre behov for justering av enkelte deler av systemet og vil kunne få noe betydning for ansvar og roller i systemet. I tillegg vil vi i 2023 evaluere kvalitetsområdene i samband med at man arbeider videre med nøkkeltall for utdanningskvalitet. Det kan være hensiktsmessig for å tydeliggjøre hva som rapporteres under de ulike kvalitetsområdene. Arbeidet med både nøkkeltall og kvalitetsområdene må også ses i sammenheng med NMBUs nye strategi.

5.2 Endringer i studieforskriften

01.08.2022 trådte en del endringer i universitets- og høyskoleloven (UH-loven) i kraft. De varslede kravene om minst to sensorer ved alle vurderinger der karakterskalaen A til F brukes, ble lagt på is til det blir gjort en helhetlig gjennomgang og presentasjon av UH-loven for Stortinget i 2023.

Vedtatte endringer i NMBUs studieforskrift inneværende studieår omfatter i all hovedsak struktur i dokumentet og enkelte presiseringer.

Den midlertidige forskriften til studieforskriften, som styret vedtok 13.30.2020 for å sikre at studentene kunne gjennomføre utdanningen uten forsinkelse på grunn av forhold knyttet til koronasituasjonen, ble forlenget til 31.06.2022. Den har bidratt til at NMBU har kunnet opprettholde driften i en vanskelig situasjon og har gitt mer forutsigbarhet for studentene.